

Zdravím osmáky a posílám další poznámky z biologie člověka. Přečtěte si učivo v učebnici na str. 73 – 74 a přepište si následující poznámky do sešitů.

ZODPOVĚDNÝ POHLAVNÍ ŽIVOT

- k pohlavnímu životu by měl každý jedinec přistupovat zodpovědné, je důležité uvědomit si chování v souvislosti s možným otěhotněním, plánovat rodičovství by měli pouze ti, kteří jsou na případné těhotenství připraveni jak duševně, tak sociálně

ANTIKONCEPCE

- jedním z předpokladů zahájení pohlavního života je antikoncepce
- nejen zabraňuje neplánovanému těhotenství, ale některé typy antikoncepce chrání před pohlavními chorobami
- za antikoncepci by měli být zodpovědní oba partneři

Typy:

HORMONÁLNÍ ANTIKONCEPCE

- pomocí hormonů zabraňuje dozrávání vajíčka a potlačuje ovulaci
- tato antikoncepce je nejspolehlivější
- upravuje také menstruační cyklus
- nechrání před pohlavními chorobami!!!
- může mít řadu vedlejších účinků – např. zvýšené riziko embolie
- nejčastěji se používá ve formě tablet (ale existují též tablety nebo implantáty), je na lékařský předpis

KONDOM (PREZERVATIV)

- nejpopulárnější metoda
- chrání před pohlavními chorobami
- je snadno dostupná
- mechanicky zabraňuje spojení spermií a vajíčka
- pokud se správně používá, jedná se o vysoce spolehlivý typ antikoncepce

NITRODĚLOŽNÍ TĚLÍSKO

- jedná se též o mechanický typ antikoncepce, který zabraňuje oplození vajíčka
- tělísko se zavádí do pochvy ženy na dobu 5 let
- používá se u žen, které již rodily
- velmi spolehlivá metoda, ale není vhodná pro všechny ženy (může vyvolávat alergické reakce)

VÝPOČET PLODNÝCH A NEPLODNÝCH DNŮ

- tato metoda na základě určitých projevů ženského těla (ranní bazální teploty) sleduje fázi menstruačního cyklu, ve které se žena nachází
- touto metodou se zjišťuje ovulace
- tato metoda je velmi nespolehlivá, používá se spíše z opačných důvodů – pro plánování těhotenství a nalezení správného okamžiku pro početí dítěte

PŘERUŠOVANÁ SOULOŽ

- značně nespolehlivá metoda – k ejakulaci dojde mimo tělo ženy

STERILIZACE

- nevratná a konečná antikoncepční metoda, při níž dochází k přerušení chámovodů u mužů nebo přerušení vejcovodů u žen

NOUZOVÁ ANTIKONCEPCE

- jedná se o hormonální přípravek, který je nespolehlivý a agresivní vůči tělu ženy – tzv. „pilulka po“ - POSTINOR
- nechrání před pohlavními chorobami

ONEMOCNĚNÍ POHLAVNÍ SOUSTAVY

- v důsledku nezodpovědného sexuálního života může dojít k nakažení některou z pohlavních nemocí

HIV

- nejzávažnější onemocnění – způsobená virem HIV, virus se přenáší pohlavním stykem, krví nebo z matky na plod, nenapadá pohlavní soustavu člověka, ale jeho imunitní systém, toto onemocnění je zatím

stále nevyléčitelné a smrtelné, u nemocného člověka se dá pouze oddálit propuknutí onemocnění

KAPAVKA

- bakteriální infekce přenosná pohlavním stykem
- projevuje se hnisavým zánětem močové trubice a postupně se přenáší na další sliznice
- léčí se používáním antibiotik

SYFILIS (PŘÍJICE)

- bakteriální choroba- k přenosu dochází pohlavním stykem nebo z nakažené matky na plod
- v první fázi se projevuje vznikem tvrdého nebolestivého vředu a zvětšením mízních uzlin, později strupovitou vyrážkou na těle
- poslední fází je napadení pohybové a nervové soustavy
- léčí se antibiotiky

TRYCHOMONIÁZA

- onemocnění způsobené prvokem – bičenkou poševní
- projevuje se zduřením poševního vchodu a výtokem u žen a obtížným močením u mužů
- léčí se speciálními léky, které se musí podávat oběma partnerům

KVASINKOVÁ INFEKCE

- způsobena kmenem kvasinky, která běžně žije v lidském trávicím traktu
- při jejím přemnožení - dochází k nepříjemnému svědění a výtoku
- léčí se u obou partnerů speciálními láky a dietou

RAKOVINA

- nádorové bujení, které u mužů nejčastěji napadá prostatu a varlata a žen dělohu nebo vaječníky
- léčbou je chirurgický zákrok a chemoterapie

IMPOTENCE

- projevuje se hlavně u mužů – poruchy erekce a neschopností uskutečnit pohlavní styk (vliv mohou mít psychické problémy, účinky různých léků nebo cukrovka)